

Eindverslag over de wetsontwerpen nos. 147, 180, 221, 186 en 2 (hoofdstuk V).

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over de ontwerpen van wet tot:

1°. Vaststelling van de begrooting van inkomsten en uitgaven van het „Fonds ter verbetering van de Kustverdediging”, dienst 1914 (147);

2°. vaststelling van de begrooting van inkomsten en uitgaven van het Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichting voor het dienstjaar 1914 (180);

3°. verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen in de gemeente Ter Neuzen, noodig voor den aanleg van havenwerken aldaar (221);

4°. nadere verlaging van het invoerrecht van Riouwgambir in *Nederlandsch-Indië* (186).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld den 23sten Februari 1914.

VAN WASSENAER VAN ROSANDE.

STAAL.

VAN VOORST TOT VOORST.

VAN SWAAY.

VAN LAMSWEERDE.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over
het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk V
(Departement van Binnenlandsche Zaken) der Staats-
begrooting voor het dienstjaar 1914. (2 Tweede Kamer.)

Nadat het Voorloopig Verslag der Commissie aan de Regeering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Algemeene beschouwingen.

Werkplan van den Minister.

Reeds in de avondvergadering der Tweede Kamer van 22 Januari j.l. heeft de ondergeteekende te kennen gegeven, dat een algeheele herziening van de Gemeentewet van hem niet is te wachten. Het systeem der wet heeft glansrijk de proef doorstaan en eene wijziging van de beginselen waarop zij rust, is dus allerminst urgent. Dat met behoud van deze beginselen belangrijke verbeteringen mogelijk zijn wordt door den ondergeteekende echter niet ontkend. Het is niet voor gegronde tegenspraak vatbaar, dat de uitbreiding van het gemeentelijk arbeidsveld nieuwe voorzieningen eischt. Op partieele wijziging is de ondergeteekende dan ook, gelijk hieronder nader zal blijken, bedacht. In hoever het wenschelijk is voorbereidende maatregelen voor eene meer algemeene herziening te nemen, maakt bij hem nog een punt van overweging uit. Intusschen vergete men niet dat verbetering ten aanzien van meer dan een punt op de bepalingen der Grondwet zou afstuiten.

Het is allerminst de meening van den ondergeteekende, dat alle hervormingsmaatregelen en verbeteringsvoorstellen op onderwijsgebied zullen zijn aan te houden, totdat de Staatscommissie hare voorstellen zal hebben ingediend. Alleen wordt

de werkzaamheid der Regeering belemmerd door den weinig gunstigen financieelen toestand.

Over de vraag, wanneer de Staatscommissie met haar arbeid zal gereedkomen, vermag de ondergeteekende zich geen oordeel aan te matigen.

Iste AFDEELING.

Kosten van het Departement.

Reizen van ambtenaren.

Art. 6. De hoofdamttenaren aan het Departement vervullen eene sedentaire betrekking. De inspectie is ambulans en dient voor de praktische voorlichting. Het zou een ommekeer zijn van de verhoudingen, indien de departementale ambtenaren als regel ter plaatse zich op de hoogte gingen stellen van de zaken waarover zij den Minister moeten voorlichten. Wanneer echter in bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding bestaat, pleegt ook door hen een dienstreis te worden gemaakt. Zoo is bijv. de in het Voorloopig Verslag genoemde stedenbouwtentoonstelling te Düsseldorf bezocht door den Secretaris-Generaal van het Departement, toen deze zich voor een ambtelijk onderzoek ter plaatse bevond.

Iide AFDEELING.

Binnenlandsch Bestuur.

Grensregeling tusschen de provinciën Groningen en Drenthe.

In de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs uit de Tweede Kamer is sprake van de uitbakening van de bestaande grens tusschen de genoemde provinciën. Van een wensch naar grensregeling in den zin van grensverandering of van aanwijzing van de grens — anders dan door uitbakening — is de Regeering niet gebleken.

Verbouwing griffiegebouw e. a. te Groningen.

Het is den ondergeteekende niet bekend, dat de bouw en inrichting van de zalen voor de vergaderingen der Provinciale Staten te Leeuwarden en te Groningen, die reeds van verscheidene jaren her dateeren, aanleiding geven, van groote weelde te spreken, noch dat dit met Statenzalen elders het geval is. Hetzelfde kan gezegd worden van de ontworpen vergaderzaal te Utrecht.

Er worde intusschen op gewezen, dat, wanneer eenmaal tot den bouw van een nieuwe zaal wordt overgegaan, het begrijpelijk is, dat het betrokken Provinciaal Bestuur zich beijvert een behoorlijk ingerichte ruimte te verkrijgen, en dat, indien van Rijkswegen daarbij al te zeer rekening werd gehouden met de omstandigheid, dat de bijeenkomsten der Staten slechts enkele dagen van het jaar plaats vinden, de klacht niet zou uitblijven, dat aan de waardigheid van dat lichaam te kort werd gedaan.

Grensregeling tusschen gemeenten.

Eene algemeene herziening van de grenzen der kleine gemeenten, met opheffing van vele kleine gemeenten, zoude een werk van zoo grooten omvang zijn dat de vereischte werkrachten ter provinciale griffie en aan het Departement ten eenenmale zouden ontbreken. Het wil dan ook den ondergeteekende voorkomen, dat de praktijk om geleidelijk verbetering aan te brengen, waar die noodig blijkt, voorshands moet blijven gehandhaafd.

Naar aanleiding van de desbetreffende opmerking in het Voorloopig Verslag zij er op gewezen, dat de financieele toestand der betrokken gemeenten niet den doorslag pleegt te geven